

Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы
Татар Сарсазы авыл җирлеге Советы
каары

2022 елның 27 октябре

№ 29/1

Татарстан Республикасы Чистай
муниципаль районы Татар Сарсазы авыл
җирлеге Советы депутаты статусы
туринда нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары туринда» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законнар, «Татарстан Республикасында җирле үзидарә туринда» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Татар Сарсазы авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә Чистай муниципаль районы Татар Сарсазы авыл җирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының Татар Сарсазы авыл җирлеге Советы депутаты статусы туринда нигезләмәне расларга.
2. Әлеге каарны билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарырга, шулай ук Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының рәсми сайтында Интернет мәгълүмат-коммуникация чөлтәрендә урнаштырырга.
3. Әлеге каарар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

Татар Сарсазы авыл җирлеге
авыл җирлеге башлыгы

С.С. Мусин

Татарстан Республикасы Чистай
муниципаль районы Татар Сарсазы
авыл жирлеге Советының
2022 елның 27 октябрендәге
29/1 номерлы карарына күшүмтә

Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Татар Сарсазы авыл жирлеге
Советы депутаты статусы турында
нигезләмә

Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Татар Сарсазы авыл жирлеге Советы депутатының хокукларын һәм бурычларын, шулай ук депутат үз вәкаләтләрен башкарганда төп хокукий һәм социаль гарантияләрне билгели.

1 статья. Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының Татар Сарсазы авыл жирлеге Советы депутаты статусының хокукий нигезе

1. Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Татар Сарсазы авыл жирлеге Советы депутаты статусы (алга таба - депутат) Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары, Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының «Татар Сарсазы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

2. Жирле үзидарә органнары депутатның үз хокукларын һәм бурычларын нәтижәле тормышка ашыру өчен шартлар тудыра.

2 статья. Депутат вәкаләтләре вакыты

1. Депутатның вәкаләтләре аны сайлаган көннән башлана һәм, әлеге Нигезләмәнен 3 статьясында каралган очраклардан тыш, яңа чакырылыш Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының Татар Сарсазы авыл жирлеге Советы (алга таба - жирлек Советы) эшли башлаган көннән түктатыла.

2. Депутатның вәкаләтләре чоры «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасының «Чистай муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставы белән билгеләнә.

3 статья. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда түктату

1. Депутатның вәкаләтләре тубәндәге очракта вакытыннан алда түктатыла:

1) үлем;

2) үз теләгәң белән отставка китү;

3) суд тарафыннан хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләтә чикләнгән дип тану;

4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылса яисә вафат дип игълан итү;

5) аңа карата судның гаепләү каары законлы көченә керү;

6) Россия Федерациясеннән дайими яшәү урынына чыгу;

7) Россия Федерациясе гражданлыгының яисә чит ил гражданының жирле үзидарә органнарына сайлану хокуына ия булган Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгының, чит дәүләт гражданлыгының яисә Россия Федерациясе гражданы территориясендә дайими яшәү хокуын раслаучы чит ил гражданының яисә Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайлану хокуына ия булган чит ил гражданының гражданлыгының Россия Федерациясе гражданы яисә чит ил гражданының, әгәр Россия Федерациясенен

халықара шартнамәсендә башкача каралмаган булса, яшәу яисә яшәу хокуқын раслаучы башка документының булуы;

- 8) сайлаучылар тарафыннан чакыртып алу;
- 9) тиешле җирле үзидарә органы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;
- 10) хәрби хезмәткә чакырылу яки аны алыштыручи альтернатив граждан хезмәтенә жибәрү;
- 11) «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләр үтәлмәгән очракта;
- 12) «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган башка очракларда.

2. Җирлек Советы депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында карар вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көннән алып 30 көннән дә соңға калмыйча кабул ителә, ә бу нигез җирлек Советы сессияләре арасында барлыкка килгән очракта, - мондый нигез барлыкка килгән көннән соң өч айдан да соңға калмыйча кабул ителә.

3. Татарстан Республикасы Президенты депутатның вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәжәгать иткән очракта, вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән очракта, әлеге гариза район Советына көргөн көн була.

4 статья. Депутатның таныклыгы һәм күкрәк билгесе

1. Депутатка аның шәхесен һәм җирлек Советы депутаты вәкаләтләрен раслаучы төп документы булган таныклык, шулай ук үз вәкаләтләре чоры дәвамында ул файдаланган күкрәк тамгасы ия.

5 статья. Депутат тарафыннан үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру шартлары

1. Депутат, Татарстан Республикасы «Чистай муниципаль районы» муниципаль берәмлеге уставында билгеләнгән очраклардан тыш, депутат эшчәнлеген бушатылмаган нигездә алып бара, үзенең депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт вазыйфаларын башкару белән бергә алып бара.

6 статья. Депутатның эшчәнлек формалары

1. Депутат эшчәнлеге формалары булып түбәндәгеләр тора:
 - а) җирлек Советы утырышларында катнашу;
 - б) җирлек Советы комиссияләре эшендә катнашу;
 - в) җирлек Советы каарлары проектлары проектларын җирлек Советы каравына кертү;
 - г) депутат гарызнамәсен кертү;
 - д) депутат мөрәжәгатен жибәрү;
 - е) дәүләт хакимиите органнарына, җирле үзидарә органнарына, иҗтимагый берләшмәләргә һәм аларның вазыйфаи затларына тәкъдимнәр кертү;
 - ж) тиешле вазыйфаи затларга гражданнар хокукларын бозуның ачыкланган очракларын кичекмәстән кисәту чараларын күрүне таләп итеп мөрәжәгать итү;
 - з) сайлаучылар белән эш;
 - и) депутат берләшмәләре - фракцияләр һәм депутат төркемнәре эшендә катнашу;
 - к) территориаль иҗтимагый үзидарәне оештыруда катнашу.
2. Депутат эшчәнлеге шулай ук федераль законнарда, Татарстан Республикасы Конституциясендә һәм законнарында, Татарстан Республикасының «Чистай муниципаль районы» муниципаль берәмлеге уставында, җирлек Советы Регламентында, башка

муниципаль актларда каралған башка рәвешләрдә ғамәлгә ашырылырга мөмкин.

7 статья. Депутатның жирлек Советы утырышларында катнашуы

1. Депутат жирлек Советы утырышларында шәхсән үзе катнаша.

2. Депутат жирлек Советы утырышларының вакыты һәм уздыру урыны, карауга кертелә торған мәсьәләләр турында үз вакытында хәбәр итә, шулай ук өлеге мәсьәләләр буенча жирлек Советы Регламенты нигезендә барлық кирәклө материалларны ала.

Жирлек Советы утырышында катнашу мөмкин булмаса, депутат бу хакта жирлек Советы житәкчесенә яисә жирлек Советының оештыру бүлеге хәзмәткәренә алдан ук хәбәр итә.

3. Депутат тубәндәгеләргә хокуклы:

1) комиссиядә һәм район Советында тиешле вазыйфаларга сайларга һәм сайланырга;

2) район Советын карау өчен мәсьәләләр тәкъдим итәргә;

3) район Советы тарафыннан төзелә торған органныар һәм район Советы тарафыннан сайлана (билгеләнә торған, килештерелә торған) вазыйфаи затлар кандидатуралары мәсьәләләре буенча фикер әйттергә;

4) хокук ижат инициативасын ғамәлгә ашыру тәртибендә жирлек Советының хокукый актлары проектларын кертергә;

5) көн тәртибе, карау тәртибе һәм тикшерелә торған мәсьәләләрнең асылы буенча тәкъдимнәр һәм искәрмәләр кертергә, карар проектларына һәм жирлек Советының башка актларына төзәтмәләр кертергә;

6) жирлек Советы утырышында теләсә кайсы органның яисә район Советы карамагындағы вазыйфаи затның чираттан тыш хисабын яисә мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр кертергә;

7) жирлек Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә фикер алышуларда катнашырга;

8) жирлек Советы утырышларында, аның фикеренчә, ижтимагый әһәмияткә ия гражданнарның мөрәжәгатьләрен игълан итәргә;

9) үз тәкъдимнәрен нигезләп һәм тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясарга, белешмәләр һәм аңлатмалар бирергә.

10) жирлек Советының утырышлар беркетмәләренең эчтәлеге белән танышырга.

4. Жирлек Советы утырышында депутат әйткән тәкъдимнәр һәм искәрмәләр жирлек Советының тиешле комиссиясе тарафыннан карала һәм тикшерелә.

8 статья. Жирлек Советының дайми һәм вакытлы комиссияләре эшендә депутатның катнашуы

1. Депутат жирлек Советы комиссияләренең әгъзасы булган эшендә шәхсән үзе катнаша, тәкъдимнәр кертә, карала торған мәсьәләләр һәм каарлар кабул итүдә катнаша.

2. Депутат әгъзасы булмаган комиссияләр эшендә катнаша, тәкъдимнәр кертә, карала торған мәсьәләләр турында фикер алышуда һәм кинәш бирү тавышы хокуку белән каарлар кабул итүдә катнаша ала.

9 статья. Депутатның жирлек Советы йөкләмәләрен үтәүдә катнашуы

1. Депутат жирлек Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үз компетенцияләре чикләрендә башкарырга тиеш.

2. Жирлек Советы яисә аның комиссияләре күшүү буенча депутат жирлек Советы каарларының үтәлешен тикшерүләрдә жирле үзидарә органныары һәм вазыйфаи затлары, аларның оештыру-хокукый рәвешләренә һәм милек рәвешләренә бәйсез рәвештә, муниципаль берәмлек чикләрендәге оешмалар тарафыннан катнаша.

3. Әлеге йөкләмәнен үтәлеше нәтижәләре турында депутат район Советына яисә аның комиссиясенә хәбәр итә.

10 статья. Депутат гарызнамәсе

1. Депутат жирлек Советы утырышларында жирле үзидарә органнарына, жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына, район Советы тәзи яисә сайлана торган башка органнар житәкчеләренә, Татарстан Республикасының «Чистай муниципаль районы» муниципаль берәмлеге территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр житәкчеләренә аларның компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча депутат гарызнамәсе белән мәрәҗәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат гарызнамәсе - депутат мәрәҗәгате, ул жирлек Советы карары буенча депутат гарызнамәсе буларак таныла. Депутат гарызнамәсе турындагы тәкъдим депутат яисә депутатлар төркеме тарафыннан язма рәвештә кертелә һәм жирлек Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә жирлек Советы утырышында игълан ителә.

3. Жирле үзидарә органы, вазыйфаи зат, муниципаль предприятие яисә депутат гарызнамәсе жибәрелгән учреждение житәкчесе аңа, район Советы билгеләгән көннән алып 10 эш көннән дә соңга калмыйча, язма рәвештә җавап бирергә тиеш. Жавап органнар житәкчесе, вазыйфаи зат, муниципаль предприятие яисә учреждение житәкчесе тарафыннан имзаланырга тиеш, аңа депутат гарызнамәсе жибәрелә, яисә аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручы зат тарафыннан имза салынырга тиеш.

4. Таләп инициаторы таләптә куелган мәсьәләләрне карауда турыдан-туры катнашырга хокуклы. Аларны карау көне турында таләп инициаторы алдан ук, әмма мәсьәләне карау көненә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

5. Район Советы жирле үзидарә органын, жирле үзидарә органының вазыйфаи затын, муниципаль предприятие яисә учреждение житәкчесен депутат таләбе буенча кабул ителгән карарның үтәлеше турында язма җавапны район Советы билгеләгән вакытка тапшырырга хокуклы.

11 статья. Депутат мәрәҗәгате

1. Депутат мәрәҗәгате буларак депутатның дәүләт хакимиите органнарына, жирле үзидарә органнарына, курсәтелгән органнарының вазыйфаи затларына, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр житәкчеләренә, аларның оештыру-хокукый формасына бәйсез рәвештә оешмаларга һәм муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан ижтимагый берләшмәләргә үз компетенцияләренә керә торган мәсьәләләр буенча аның депутат эшчәнлегенә бәйле мәгълүмат һәм белешмәләр алу максатында язма рәвештә мәрәҗәгать итү санала.

2. Депутат мәрәҗәгате депутат бланкында рәсмиләштерелә һәм депутат тарафыннан мөстәкыйль рәвештә жибәрелә.

3. Дәүләт хакимиите органнары, жирле үзидарә органнары вазыйфаи затларының, оештыру-хокукый формасына һәм ижтимагый берләшмәләргә депутат мәрәҗәгатын карау гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда гамәлгә ашырыла.

4. Депутат мәрәҗәгатенә җавап мәрәҗәгатьтә куелган мәсьәләләрнең асылы буенча булырга һәм мәрәҗәгать жибәрелгән яисә шуңа вәкаләтле зат тарафыннан имзаланырга тиеш.

12 статья. Депутатның сайлаучылар белән үзара мәнәсәбәте

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятиеләр, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар колективлары белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучылар мәрәҗәгатен карый, гражданнарны кабул итә, тиешле дәүләт хакимиите органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм ижтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр көртә, шулай ук аена кимендә бер тапкыр сайлаучыларны

кабул итә.

3. Депутат сайлаучыларга үз эшчәнлекләре турында алар белән очрашулар вакытында, шулай ук массакүләм мәгълүмат чаралары аша хәбәр итә.

4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итү чараларын күрә:

алардан көргән тәкъдимнәрне, шикаятыләрне карый, үз вәкаләтләре чикләрендә аларда булган мәсьәләләрне дөрес чишәргә ярдәм итә;

гражданнарны кабул итә;

жәмәгатьчелек фикерен өйрәнә һәм кирәк булганда тиешле дәүләт хакимиите органнарына, җирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертә.

5. Депутатларның сайлаучылар белән очрашулары жирлекнәң җирле үзидарә органнары тарафыннан бирелгән һәм билгеләнгән маҳсус билгеләнгән урыннарда, биналарда, йорт территорияләрендә үткәрелә.

Депутатның гавами чара рәвешендә сайлаучылар белән очрашулары жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындагы Россия Федерациясе законнары нигезендә үткәрелә.

13 статья. Депутатларның депутат берләшмәләре эшендә катнашуы

1. Жирлек Советы депутаты уртак эшчәнлек өчен төзелә торган һәм карала торган мәсьәләләр буенча позиция белдерә торган депутат фракциясе яисә төркем составына керергә хокуклы.

2. Фракцияләр һәм башка депутат берләшмәләрен төзү, теркәү һәм аларның эшчәнлеге тәртибе жирлек Советы Регламенты белән билгеләнә.

14 статья. Депутатның җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары белән үзара мөнәсәбәте

1. Депутат жирлек Советы, аның органнары эшчәнлегендә актив катнашуын тәэмин итә торган тулы хокукка ия.

2. Район Советы депутатның сайлау округында, район Советында эше турында, жирлек Советының, аның органнарының каарларын һәм йөкләмәләрен үтәү турында хәбәрен тыңларга хокуклы.

3. Жирле үзидарә органнары һәм аның вазыйфаи затлары депутатка аның эшендә кирәkle ярдәмне күрсәтәләр, жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында депутатка мәгълүмат бирәләр, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары эшчәнлеге турында, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары эшенең барышы турында, иҗтимагый фикерне өйрәнүгә ярдәм итәләр.

15 статья. Право депутата на прием должностными лицами

Үз эшчәнлеге мәсьәләләре буенча депутат Татарстан Республикасының «Чистай муниципаль районы» муниципаль берәмлеке территорииясендә җирле үзидарә органнарының, предприятиеләрнең, оешмаларның, муниципаль милек рәвешләрендәге учреждениеләрнең вазыйфаи затлары тарафыннан чираттан тыш кабул итү хокуқыннан файдалана.

16 статья. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокуки

Депутат җирле үзидарә органнарыннан, муниципаль оешмалардан һәм аларның вазыйфаи затларыннан аның закон белән саклана торган яшерен эшчәнлеге белән бәйле булмаган мәсьәләләр буенча мәгълүмат алырга хокуклы.

17 статья. Депутатның бурычлары

1. Депутат түбәндәгеләргә бурычлы:

1) үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнарны, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, Татарстан Республикасы «Чистай муниципаль районы» муниципаль берәмлеке уставын, башка муниципаль хокукый актларны үтәргө;

2) гражданнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәэммин итәргө;

3) дайими рәвештә, айга кимендә бер тапкыр, сайлаучыларны кабул итәргө;

4) оештыру-хокукый рәвешенә бәйсез рәвештә гражданнарның, оешмаларның, ижтимагый берләшмәләрнең, дәүләт хакимиите органнарының, жирле үзидарә органнарының мәрәҗәгатьләрен үз вакытында карага һәм аларга үз компетенциясе чикләрендә җавап бирергө;

5) сайлаучылар алдында очрашуларда елына кимендә бер тапкыр хисап тотарга;

6) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләрне үтәргө;

7) «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны, бурычларны үтәргө;

8) әхлак һәм депутат этикасы нормаларын үтәргө;

9) дәүләт һәм закон тарафыннан саклана торган башка серләрне сакларга, шулай ук депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйле рәвештә үзенә билгеле булган гражданнарның шәхси тормышына, намусына һәм абруена кагылышлы мәгълүматларны таратмаска;

10) үз керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында гамәлдәге законнар нигезендә белешмәләр тапшырырга.

2. Депутат аңа федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Татарстан Республикасы «Чистай муниципаль районы» муниципаль берәмлеке Уставы һәм башка муниципаль хокукый актлар белән йөкләнгән башка бурычларны үти.

18 статья. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләр

1. Дайими нигездә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы депутат түбәндәгеләргә хокуклы түгел:

1) эшмәкәрлек эшчәнлеге белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шөгыльләнергө;

2) коммерция яисә коммерциягә карамаган оешма белән идарә итүдә катнашу, түбәндәгә очраклардан тыш:

а) сәяси партия белән идарә итүдә, һәнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан түләүсез нигездә катнашу, башка ижтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференцияндә) яисә гомуми жыелышында, күчемсез мәлкәт милекчеләре ширкәтендә катнашу;

б) коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш, һәнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан, башка ижтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференцияндә) яисә гомуми жыелышында катнашу, Татарстан Республикасы законында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Президентына алдан хәбәр итеп, түләүсез нигездә катнашу;

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Советы Ассоциациясендә, муниципаль берәмлекләрнең башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә

органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тапшыру;

г) идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә оештыруны, гамәлгә куючысы (катнашучы) муниципаль берәмлек булган оешманы гамәлгә куючы (акционер) тарафыннан оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләрен муниципаль берәмлек исеменнән гамәлгә ашыру тәртибен йә муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукий актлар нигезендә тапшыру;

д) федераль законнара каралган башка очраклар;

3) укытучы, фәнни һәм башка иҗат эшчәнлегеннән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнергә. Бу очракта, әгәр Россия Федерациясенең халықара килешүе яки Россия Федерациясе законнары белән башкасы карапмаган булса, укыту эшчәнлеге, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек чит дәүләт, халықара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына финанслана алмый;

4) Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы карапмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәтү советлары, чит ил коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләренең башка органнары составына керергә.

2. Даими нигездә вәкаләтләрне гамәлгә ашыручы депутат граждан административ яисә жинаять эше буенча йә административ хокук бозу турындагы эш буенча яклаучы яисә вәкил (законлы вәкиллек очракларыннан тыш) буларак катнаша алмый.

19 статья. Депутат этикасы

1. Депутат закон, этика һәм мораль нормаларын тәгәл үтәргә тиеш, шул исәптән:

1) жирлек Советы утырышларында билгеләнгән дисциплиналы һәм регламентны үтәргә;

2) башка депутатларга, вазыйфаи затларга һәм депутат вәкаләтләрен үтәүгә бәйле рәвештә мәнсәбәтләргә керүче гражданнарга карата ихтирамсызлык һәм ихтирам күрсәтмәскә;

3) депутат эшчәнлеге белән бәйле булмаган максатларда дәүләт, хезмәт, коммерция, шәхси яки закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил иткән очракта, депутат вәкаләтләрен үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган мәгълүматлар таратмаска һәм кулланмаска;

4) жирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелырга һәм шәхсән яисә якын туганнарына кагылышлы мәсьәләләргә хәл иткәндә жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданнар эшчәнлегенә йогынты ясау өчен депутат статусын файдаланмаска;

5) депутат бурычларын объектив башкаруда шик тудырырлык гамәлләрдән, белдерүлләрдән, гамәлләрдән тыелырга, шулай ук аның аbruена яисә жирлек Советы аbruена зыян китерергә сәләтле конфликтлы хәлләрдән качарга мөмкин;

6) үз бурычларын үтәгендә мәнфәгатьләр конфликттына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксыну барлыкка килгәндә - бу хакта билгеләнгән тәртиптә район Советына хәбәр итәргә һәм аның мәнфәгатьләр конфликтин булдырмауга юнәлдерелгән карарларын үтәргә;

7) район Советы билгеләгән гавами чыгышлар кагыйдәләрен үтәргә.

2. Депутат этикасы бозылган очракта депутатның үз-үзен тотышы турындагы мәсьәлә жирлек Советы йөкләмәссе буенча тиешле комиссия тарафыннан карала.

20 статья. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыру гарантияләре

1. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруның матди һәм башка гарантияләре Татарстан Республикасы «Чистай муниципаль районы» муниципаль берәмлеке Уставында, жирлек Советының муниципаль норматив хокукий актларында билгеләнә.

2. Депутатның жинаятын җаваплылығына яисә административ җаваплылыкка тартылганда, аларны тоткарлаганда, күлгө алғанда, тентүдә, сорау алғанда, аларга карата башка жинаяты-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылганда хокуклары гарантияләре, шулай ук алар биләгән торак һәм (яисә) хезмәт урыны булган депутатларга карата оператив-эзләү чарапары, аларның багажлары, шәхси һәм хезмәт транспорт чарапары, алар тарафыннан кулланыла торган элемтә чарапары язышулары федераль законнар белән билгеләнә.

3. Депутат тавыш биргәндә белдерелгән фикер, позиция һәм аның статусына туры килә торган башка гамәлләр, шул исәптән аның вәкаләтләре чоры тәмамланганнын соң, әйтелгән фикерләре, позициясе өчен жинаятын яисә административ җаваплылыкка тартыла алмый. Әлеге нигезләмә депутат тарафыннан ачыктан-ачык хурлауларга, яла яуга яисә федераль законда каралган башка хокук бозуларга жибәрелгән очракларга кагылмый.